

Branko Najhold

DECEMBAR U RUMUNIJI

 na narodna da niko pop u svom selu postao nije dobila je još jednu potvrdu: Zemunski međunarodni salon karikature, koji se davno među nekoliko najvećih i najznačajnijih manifestacija te vrste u svetu svrstao, ali u ovoj zemlji i dalje ni jedno priznanje dobio nije, pa čak ni status svoj do kraja nije raščistio, počastvovan je Godišnjom nagradom Udruženja rumunskih karikaturista za 2005. godinu. Povod je bio desetogodišnji jubilej Salona u Zemunu a priznanje je obrazloženo "zaslugama za razvoj svetske karikature". Nagrada mi je kao predstavniku Salona, uručena 2. decembra 2005. godine u mestu Uržičen, nedaleko od Bukurešta, koji je tih dana bio centar karikature.

Naime, tog 2. decembra u gradskoj kući otvorena je velika izložba savremene srpske i crnogorske karikature iz zbirke zemunskog Salona, a zvanično smo je otvorili gospođa Mirjana Milenković, naš konzul u Bukureštu i ja. Prisutan je bio i dopisnik "Politike" u Bukureštu koji je isto večer članak o ovoj

izložbi i dodeli nagrade zemunskom Salonu svojoj redakciji poslao, ali ni reč nije objavljena, što još jednom potvrđuje mudrost s početka ovog teksta.

Osim srpsko–crnogorske izložbe, koja je i centralna na manifestaciji bila, u biblioteci u Uržičenu je tog i narednog dana otvoreno još desetak drugih prezentacija, od kojih su najzanimljivije bila izložba karikatura iz kulturnog nemačkog časopisa "Simplicisimus" koju je priredio Florian Doru Krihana, zatim izložba karikatura koje je na tanjirima iscrtao Kostel Patraškan, kao i izložbe poznatih rumunskih karikaturista Nikole Lengera, Julijana Pene–Paia, Radu Kletiu i drugih, a otvorena je i izložba ovogodišnjeg konkursa karikature u Uržičenu u čijem sam međunarodnom žiriju i ja bio član.

Uveče, 3. decembra, posle humorističko–zabavne priredbe na kojoj su učestvovala najveća imena rumunske karikature, satire i estrade, prisustvovali smo i dočeku Karikaturističke Nove godine koju rumunski karikaturisti već deceniju slave baš to večer. Zahvaljujući sjajnoj organizaciji domaćina, pre svega neumornom Niku Petrašeu, zabava je protekla veselo i lepo, a Bojani i meni je to bila dobra uvertira za još dve Nove godine koje su nas po povratku kući čekale.

Iz Uržićena smo, puni zaista lepih utisaka, pojačanih izuzetnom pažnjom i uvažavanjem i domaćina i ostalih gostiju – otišli u Bukurešt i tamo proveli još dva dana. Namenili smo ih obilasku muzeja, ali bez karikature ni tu nije moglo, pa smo posetili piceriju u kojoj su smešteni i klub karikaturista i galerija "Sorin Postolaki" namenjena samo izložbama karikature. Njen vlasnik Konstantin Vladareanu veliki je zaljubljenik u karikaturu i izdašno je pomaže, ne samo permanentnim organizovanjem izložbi u svojoj piceriji – galeriji, već i na druge načine.

A što se muzeja u Bukureštu tiče, uprkos kratkom vremenu uspeli smo da obiđemo ono najvažnije. U Nacionalnom istorijskom muzeju smo se najduže zadržali pred fascinantom rekonstrukcijom Trajanovog stuba, isto toliko važnog za antičku rumunsku istoriju kao i za istoriju Rimske imperije, još fascinantnijim trezorom sa dragocenostima od praistorije do recentnih rumunskih monarha, kao i na gostujućoj izložbi posvećenoj švedskim arheološkim iskopavanjima na Kipru, koja je u Bukurešt iz Stokholma stigla. Na žalost, zbog promene postavke nismo videli arheološki deo muzeja, ali smo to delimično kompenzovali izložbom najvažnijih nalaza sa arheoloških iskopavanja u Rumuniji u poslednjih pet godina.

Sjajno koncipiran Muzej grada Bukurešta nas je na kraju rastužio zbog činjenice da Beograd (a od pre nekoliko godina – ni Zemun) tako nešto nema, dok nas je obilazak muzeja pod vedrim nebom – kompleksa srednjevekovnog razrušenog kraljevskog dvorca – podsetio da bi i kod nas takvi atraktivni lokaliteti mogli da se uredi. Najzad, posetili smo i Muzej prirodne istorije, ali smo u ovom ogromnom zdanju praktično pogledali samo jedan mali segment, onaj koji nas je najviše zanimao i za koji smo jedino vremena imali – kolekciju Afričke umetnosti.

U antikvarnicama i knjižarama se nismo nakupovali, ne zato što nije bilo šta da kupimo, naprotiv pune su sjajnih stvari, već zbog cena koje su znatno više nego kod nas. Priče o siromašnom i jadnom istoku Evrope već odavno ne stoje: Bukurešt je velegrad i po veličini i po radnjama, ali i po cenama. To smo se uverili i ručajući i večerajući u starim restoranima koji su povratili otmenost i duh XIX veka. Reskirali smo ipak neki evro više i – zaista uživali u staroj krčmi raznosača piva "Karucu bere", u najstrožem centru rumunske metropole. Tu smo imali prilike da slušamo i danas najbolji rumunski ciganski orkestar maestra Simiona Radua koji je "prijateljima iz Srbije" ceo jedan blok svirke posvetio. Drugi blok je već trebao da se plati – prijateljstvo je prijateljstvo, ali od nečeg treba i živeti.